

Shaw' preemia

2002. a rajas Hongkongi ajakirjandusmagnaat ja tuntud filantroop sir RUN RUN SHAW (s 1907) omanimelise fondi, et anda välja iga-aastast preemiat – *Shaw' preemiat*. Preemiaga autasustatakse "isikut, sõltumata rassist, rahvusest ja religioosest taustast, kes on saavutanud olulise läbimurde akadeemilises ja teaduslikus uurimistöös või rakendustes ning kelle töö tulemuseks on positiivne ja sügav mõju inimkonnale." Preemiat antakse välja kolmel alal – astronoomias, loodusteadustes ja meditsiinis ning matemaatikas. Preemia suurus 2009. a oli üks miljon USA dollarit. Preemiaga kaasneb ka medal (vt joonist). Esimesed preemiad omistati 2004. a. Ajakirjanikud on ristunud Shaw' preemia *Ida Nobeli preemiaks* (the Nobel of the East).

Shaw' preemiaid aastail 2009–2011 matemaatika alal määrab komisjon, kuhu kuuluvad:

esimees: Sir MICHAEL ATIYAH (Edinburghi Ülikool, UK)
liikmed: DAVID KAZHDAN (Jeruusalemma Heebrea Ülikool, Iisrael)
PETER C. SARNAK (Princetoni Ülikool, USA)
YUM-TONG SIU (Harvardi Ülikool, USA)
MARGARET H. WRIGHT (New Yorgi Ülikool, USA)

2009. a Shaw' preemia matemaatika alal kuulutati välja 16. juunil Hongkongis ja see anti võrdses osas kahele matemaatikule:

SIMON K. DONALDSONile ja CLIFFORD H. TAUBESile särava panuse eest kolme- ja neljamõõtmeliste muutkondade geomeetria arengusse. Premeerimistseremoonia toimus 7. oktoobril 2009. Sellel osales ka sir Run Run Shaw.

Siin pildil on sir Run Run Shaw 100-aastane.

Simon K. Donaldson sündis 1957. a Cambridge'is (UK) ja on Londonis Imperial College'i Puhta Matemaatika Instituudi direktor ja professor. Bakalaureusekraadi sai ta 1979. a Pembroke'i Kolledžist Cambridge's ja doktorikraadi 1983. a Oxfordi Ülikoolist. 1986. a valiti ta Kuningliku Ühingu (Royal Society) liikmeks. Silmapaistvate tulemuste eest on Donaldson saanud mitmeid preemiaid: Londoni Matemaatikaühingu Whiteheadi Juuniorpreemia (1985), Fieldsi preemia (1986), Crafoordi preemia (1994), Kuningas Faisali preemia (2006), Nemmersi preemia matemaatikas (2008) ja nüüd siis Shaw' preemia.

Clifford H. Taubes sündis 1954. a Rochesteris (New York, USA) ja on matemaatikaprofessor Harvardi Ülikoolis (USA). Ta on lõpetanud Cornelli Ülikooli, füüsikadoktori kraadi sai aga 1980. a Harvardi Ülikoolist. 1995. a valiti ta Ameerika Kunstide ja Teaduste

Akadeemia liikmeks, 1996. a aga Rahvusliku Teaduste Akadeemia liikmeks. Ka Taubes on saanud mitmeid matemaatikute seas hinnatud preemiaid: Vebleni preemia (AMS) (1991), Elie Cartani preemia (Académie des Sciences) (1993), Clay Uurimispreemia (2008) ja Shaw' preemia.

S. K. Donaldson

C. H. Taubes

Eelnevatel aastatel on Shaw' matemaatikapreemia saanud samuti tuntud matemaatikud:

SHIING-SHEN CHERN (Hiina) (2004)

ANDREW WILES (USA) (2005)

DAVID MUMFORD (USA) ja WU WENJUN (Hiina) (2006)

ROBERT LANGLANDS (Kanada) ja

RICHARD TAYLOR (UK) (2007)

VLADIMIR ARNOLD (Venemaa) ja

LUDVIG FADDEEV (Venemaa) (2008)